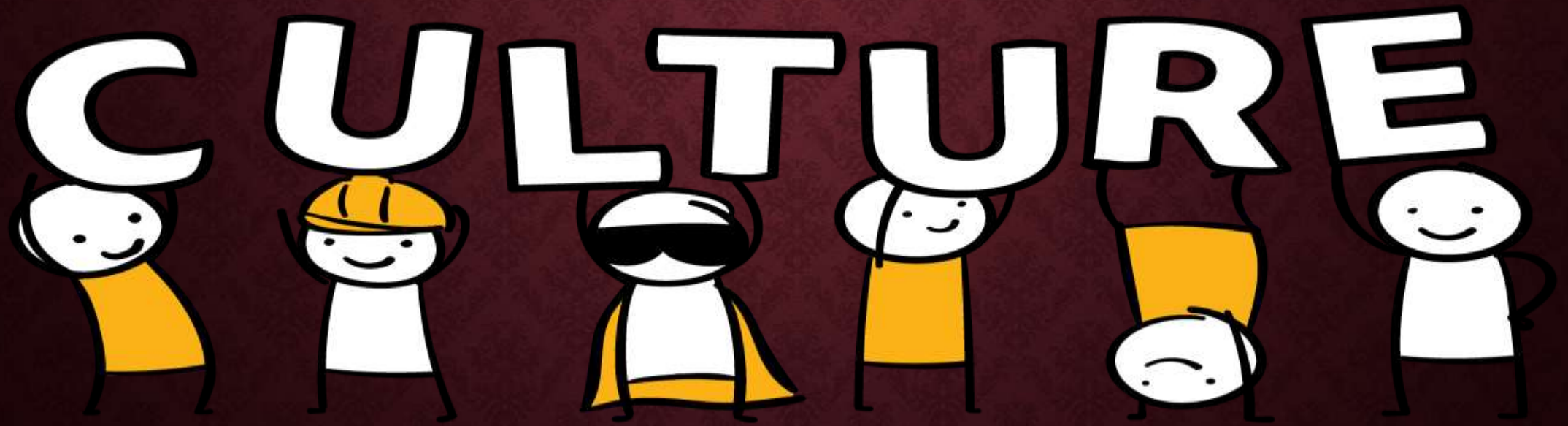

ОСВОЄННЯ ІНШОЇ КУЛЬТУРИ

ПЛАН:

- 1. Акультурація. Види акультурації.**
- 2. Культурний шок.**
- 3. Етапи розвитку культурного шоку.**

Акультурація

зміна ціннісних орієнтацій, рольової поведінки, соціальних установок індивіда

процес і результат взаємного впливу різних культур, коли всі або частина представників однієї культури (реципієнти) переймають норми, цінності і традиції іншої (культури-донора)

обмін культурними рисами, який відбувається в результаті інтенсивної й безпосередньої взаємодії декількох груп

Види акультурації

асиміляція

людина повністю приймає цінності і норми іншої культури, відмовляючись від власних норм і цінностей

сепарація

заперечення іншої культури при збереженні ідентифікації зі своєю культурою

маргіналізація

втрата ідентичності з власною культурою та відсутність ідентифікації з культурою більшості

інтеграція

ідентифікація як зі старою, так і з новою культурою

Результат акультурації - адаптація

психологічна

досягнення
психологічної
задоволеності в
рамках нової
культури

соціокультурна

формування
вміння вільно
орієнтуватися в
новій культурі й
суспільстві

Ознаки психологічної адаптації

- гарне самопочуття

- психологічне здоров'я

- сформоване почуття особистісної або культурної ідентичності

Ознаки соціокультурної адаптації

- здатність вирішувати повсякденні проблеми в родині, побуті, на роботі тощо
- задоволення рівнем професійних досягнень
- задоволення рівнем свого добробуту в новій культурі (економічна адаптація)

Адаптація – взаємна відповідність особистості і середовища

пристосування

**супротив,
спроба
змінити
середовище
СВОГО
існування**

Адаптація – набуття комунікативних навичок в новій культурі

пізнавальний аспект

сприйняття і
переробка
інформації

афективний аспект

сприйняття
іншої культури
на емоційному
рівні

поведінковий аспект

набуття вмінь і
навичок
поведінки в
іншій культурі

Культурний шок

психологічний стан розгубленості й безпорадності, викликаний втратою звичних ціннісних орієнтирів і неспроможністю дати відповіді на питання: де, коли і як вчиняти правильно

це почуття дезорганізації, що супроводжується психологічними й навіть фізичними проблемами, які викликані стресом від спроб облаштувати своє життя в іноземній культурі

стан тривоги, що виникає в момент зіткнення з іншою культурою і менталітетом

Карл Оберг, 1960, «Культурний шок: адаптація до нового культурного середовища»

- постійна напруженість *(через зусилля досягти психологічної адаптації)*
- відчуття розгубленості *(через втрату друзів, професійного статусу, власності тощо)*
- відчуття самотності, відторгнення *(стосовно нової культури і з боку нової культури)*
- нерозуміння своєї ролі, системи цінностей і шляхів самоідентифікації в новій культурі
- тривога, роздратування і злість стосовно того, «як вони все роблять» *(стосовно культурних відмінностей)*
- відчуття безпорадності *(через неспроможність пристосуватися до нового середовища)*

Культурний шок

підґрунтя

порушення
міжкультурної
комунікації

причини

сприйняття;
стереотипізація;
етноцентризм

Причини культурного шоку

сприйняття

суб'єктивна
індивідуальна
інтерпретація
подій та явищ

стеретипізація

стійко
сформовані,
спрощені
образи або
оцінки явищ

етноцентризм

почуття
переваги
своєї
культури над
іншою

Етапи розвитку культурного шоку

**I етап – «радісне пожвавлення»,
«медовий місяць»**

ейфорія, все чудово, сприймається
як захоплююча нова пригода;
триває декілька перших тижнів

Етапи розвитку культурного шоку

II етап – «фрустрація й озлобленість»

розчарування й незадоволеність; нерозуміння з боку представників приймаючої культури; відчуваються психологічні й фізичні ознаки культурного шоку: депресія, роздратування, ворожість і підозра до представників приймаючої культури, хронічна втома, брак енергії і т.д.; триває кілька місяців

Етапи розвитку культурного шоку

ІІІ етап – «одужання»

розуміння окремих елементів нового культурного середовища; здатність з гумором ставитись до власних кроскультурних помилок; формування кола знайомих і друзів серед місцевих (соціалізація)

Етапи розвитку культурного шоку

IV етап – «пристосування»

здатність коригувати власну поведінку відповідно до місцевих звичаїв і традицій; часткова зміна власної системи цінностей

Фактори, що впливають на культурний шок

внутрішні

індивідуальні
(вік, стать, риси характеру, мотивація, життєвий досвід)

зовнішні

групові
(культурна дистанція, особливості рідної культури, умови країни приймаючої культури)